



Bruxelles, den 16.3.2016
COM(2016) 166 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET**

**DE NÆSTE OPERATIONELLE SKRIDT I SAMARBEJDET MELLEM EU OG
TYRKIET PÅ MIGRATIONSOMRÅDET**

DA

DA

1. INDLEDNING

Den 7. marts 2016 drøftede EU's stats- og regeringschefer og Tyrkiets premierminister forbindelserne mellem EU og Tyrkiet og de fremskridt, der var blevet gjort med gennemførelsen af den fælles handlingsplan¹.

Der var enighed om, at det var nødvendigt med modige skridt for at lukke menneskesmuglernes ruter, ødelægge deres forretningsmodel, beskytte EU's ydre grænser og bringe migrationskrisen i Europa til ophør. Det blev understreget, at forbindelsen mellem at gå ombord i en båd og få længerevarende ophold i Europa måtte brydes.

NATO's operation i Det Ægæiske Hav, hvor en af opgaverne er at afdække mulige smugleraktiviteter og informere de tyrkiske myndigheder herom i realtid, er en vigtig brik i denne indsats. Samarbejdet mellem NATO's operation og Frontex bliver afgørende for at bremse tilstrømningen af irregulære migranter.

Da målet er at reducere den irregulære tilstrømning af migranter fra Tyrkiet til EU, udtrykte stats- og regeringscheferne stor tilfredshed med de supplerende forslag, som Tyrkiet fremlagde. De nåede til enighed om et videre samarbejde med Tyrkiet på grundlag af seks principper. Formanden for Det Europæiske Råd blev anmodet om at gå videre med disse forslag og udvikle de nærmere detaljer med Tyrkiet inden Det Europæiske Råd i marts. I denne meddelelse beskrives, hvordan der bør arbejdes videre inden for disse seks principper, således at det fulde potentiale i samarbejdet mellem EU og Tyrkiet kan indfris, samtidig med at europæisk og international ret overholdes.

Sammen med fælles europæiske løsninger og en omfattende gennemførelse af den europæiske dagsorden for migration er samarbejde mellem EU og Tyrkiet nøglen til at kunne reagere effektivt på flygtninge- og migrationsudfordringen.

Denne fælles indsats for at håndtere flygtninge er en del af vores samlede engagement med Tyrkiet som kandidatland og strategisk partner.

2. SEKS PRINCIPPER FOR YDERLIGERE UDVIKLING AF SAMARBEJDET MELLEML EU OG TYRKIET OM AT HÅNDTERE MIGRATIONSKRISEN

2.1 Tilbagesendelse af alle nye irregulære migranter, der kommer fra Tyrkiet til de græske øer

Tilbagesendelsen af alle nye irregulære migranter og asylansøgere fra Grækenland til Tyrkiet er afgørende for at få ændret en situation, hvor flygtninge og migranter betaler smuglerne og sætter deres liv på spil. Det er indlysende, at de foranstaltninger, som er forbundet med sådanne tilbagesendelser af personer, uanset om disse har behov for international beskyttelse eller ej, kun kan gennemføres i overensstemmelse med de beskyttelsesgarantier for flygtninge, som er fastlagt i international ret og i EU-retten. Derudover bør sådanne foranstaltninger i betragtning af omfanget af de nuværende strømme mellem Tyrkiet og Grækenland betragtes som midlertidige og ekstraordinære tiltag, der er nødvendige for at sætte en stopper for menneskelige lidelser og genskabe den offentlige orden. De skal understøttes af den nødvendige operationelle ramme.

¹ Erklæring fra stats- og regeringscheferne (den 7. marts 2016 i Bruxelles).

Der blev for nylig under den bilaterale tilbagetagelsesaftale mellem Grækenland og Tyrkiet gjort fremskridt med hensyn til Tyrkiets tilbagetagelse af irregulære migranter og asylansøgere, der ikke har behov for international beskyttelse². Nye aftaler om tilbagesendelse bør bygge videre på dette fremskridt, således at alle parter arbejder sammen om at muliggøre hurtige og effektive tilbagesendelser.

Retsgarantier for personer med behov for international beskyttelse, der sendes tilbage til Tyrkiet

Tilbagesendelsen til Tyrkiet af alle nyankomne irregulære migranter og asylansøgere i Grækenland skal gennemføres under overholdelse af europæisk og international ret. Det er et grundlæggende krav, som følger af den europæiske menneskerettighedskonvention og chartret om grundlæggende rettigheder, at alle sager skal behandles individuelt. Direktivet om asylprocedurer fastlægger i den forbindelse de konkrete retlige og proceduremæssige parametre, som skal respekteres. Der er derfor ikke tale om at anvende en altomfattende tilbagesendelsespolitik, da det vil være i strid med disse retlige krav.

Det anerkendes i direktivet, at der under særlige omstændigheder kan anvendes en hasteprocedure, hvor der ikke er behov for at undersøge substansen i en ansøgning. I stedet vil asylansøgninger i sådanne tilfælde kunne afvises, især hvor det må forventes, at et andet land gennemfører behandlingen eller yder tilstrækkelig beskyttelse. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis en person allerede er anerkendt som flygtning eller på anden vis nyder tilstrækkelig beskyttelse i det "første asylland", eller hvis en person er kommet til EU fra et "sikkert tredjeland", dvs. at dette tredjeland – på trods af at personen ikke har været genstand for beskyttelse dér – kan garantere effektiv adgang til beskyttelse³.

I overensstemmelse med bestemmelserne i direktivet om asylprocedurer skal en række garantier overholdes. Efter først at være blevet behørigt registreret og identificeret i overensstemmelse med EU's regler skal en person, som har anmodet om asyl i Grækenland, tilbydes en personlig samtale, når den ansvarlige myndighed finder, at den pågældende falder inden for en af afvisningskategorierne. Dette muliggør en screening for at fastslå, om der er særlige omstændigheder, der gør sig gældende. Man har også ret til at klage over en afgørelse om afvisning⁴. Bestemmelsen om "første asylland" finder anvendelse, hvis personen er blevet anerkendt som flygtning, og hvis personen anses for at nyde tilstrækkelig beskyttelse. I forbindelse med bestemmelsen om "sikkert tredjeland" er der i direktivet både fastsat krav med hensyn til betingelserne i det pågældende tredjeland og i relation til den berørte person. Inden en person med behov for international beskyttelse kan sendes tilbage, skal medlemsstaten være overbevist om, at tredjelandet vil respektere en række standarder vedrørende grundlæggende rettigheder, ikke-forskelsbehandling og overholdelse af international ret.

Anvendelsen af disse bestemmelser kræver tilsyneladende ændringer i både græsk og tyrkisk lovgivning. I Grækenlands tilfælde drejer ændringerne sig om Tyrkiets status som "sikkert tredjeland" og vil omfatte en række detaljerede procedureregler på områder som f.eks.

² Fra den 1. juni 2016 vil aftalen blive erstattet af tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Tyrkiet efter ikrafttrædelsen af bestemmelserne om tilbagetagelse af tredjelandenes statsborgere i denne aftale, forudsat at afgørelsen om at fremme deres ikrafttræden vedtages af det blandede tilbagetagelsesudvalg og godkendes af det tyrkiske parlament inden denne dato.

³ Der er fastsat bestemmelser om "første asylland" og "sikkert tredjeland" i henholdsvis artikel 35 og 38 i direktivet om asylprocedurer.

⁴ Jf. artikel 46 i direktivet om asylprocedurer. En klage vil automatisk gøre det muligt for en ansøger at forblive i området i en situation, hvor den pågældende afgørelse er baseret på eksistensen af et "sikkert tredjeland", mens det ved en klage over en afgørelse baseret på et "første asylland" er tilstrækkeligt, at retten har beføjelse til at afgøre, om ansøgeren må forblive på medlemsstatens område.

klageprocedurer. I Tyrkiets tilfælde drejer det sig om områder såsom fornyelsen af den midlertidige beskyttelse for de syrere, som har forladt Tyrkiet, adgang til effektive asylprocedurer for alle personer med behov for international beskyttelse, hvilket Tyrkiet har forpligtet sig til i den fælles handlingsplan mellem EU og Tyrkiet, samt sikring af en beskyttelse af ikke-syrere (navnlig af dem, som tilbagesendes), der svarer til den, der ydes under Genève-konventionen.

Når en afvisning af en asylansøgning er endelig, eller det fastslås, at den er grundløs, kan den pågældende person sendes tilbage i overensstemmelse med den gældende tilbagetagelsesaftale. Princippet om non-refoulement bør respekteres af Tyrkiet i alle sager i overensstemmelse med dets internationale forpligtelser.

Såfremt disse garantier overholdes af Grækenland og Tyrkiet, vil denne ordning være i overensstemmelse med europæisk og international ret.

Praktiske aspekter

I overensstemmelse med kravene i international og europæisk ret (navnlig med hensyn til den individuelle vurdering af ansøgninger om international beskyttelse) vil der kunne etableres hurtige operationelle ordninger mellem Grækenland og Tyrkiet, som er bedre egnede til omfattende tilbagesendelser af migranter. Der er taget skridt til at realisere dette mål med en fælles græsk-tyrkisk erklæring om tilbagetagelse fra den 8. marts. F.eks. aftalte man princippet om at anvende en dertil bemyndiget forbindelsesofficer med ansvar for tilbagetagelse med henblik på at fremskynde tilbagetagelsesprocedurerne for irregulære migranter. Antallet af sådanne forbindelsesofficerer bør øges, men Grækenland og Tyrkiet er endnu ikke nået til enighed om at øge dette antal.

For at få gennemført disse tilbagesendelser agter EU at støtte Grækenland med at etablere den nødvendige infrastruktur. Især i hotspotcentre på de græske øer skal der foretages en tilpasning, således at det nuværende fokus på registrering og screening inden hurtig videresendelse til fastlandet erstattes af målsætningen om at gennemføre tilbagesendelser til Tyrkiet. F.eks. vil hotspotcentrenes infrastruktur skulle ombygges for at kunne huse tilbagetagelses- og asylkontorerne og for i tilstrækkelig grad at kunne sørge for sårbare grupper.

Et andet vigtigt element vil være at øge modtagelseskapaciteten på øerne betydeligt. Dette kunne omfatte separate faciliteter til irregulære migranter og de asylansøgere, der afventer en længerevarende asylbehandlingsprocedure. Det vil kræve, at der etableres tilstrækkelig detentionskapacitet for personer, som kan have til hensigt at forsvinde.

Hidtil har kun ret få af de personer, der ankommer til Grækenland, søgt om asyl. Med migranternes udsigt til en hurtig tilbagesendelse som personer uden behov for international beskyttelse vil antallet af anmodninger om asyl formentlig stige. Der bør derfor i første omgang sikres hurtigere asylprocedurer i alle faser, fra den første samtale til en eventuel klage. Kapaciteten i den græske asyltjeneste bør øges med henblik på hurtige tilbagesendelser til Tyrkiet og hurtig godkendelse af asylansøgninger. Klageudvalg bør også inden for kort tid kunne træffe afgørelse i et betydeligt antal sager. I den forbindelse bør Det Europæiske Asylstøttekontor (EASO) ligeledes opfordres til at støtte de græske myndigheder med at gennemføre en hurtig og effektiv behandling af ansøgninger og tilbagesendelser, om nødvendigt gennem en supplerende og målrettet anmodning om medlemsstaternes bistand dertil.

Endelig skal der også træffes foranstaltninger til at sikre omfattende transport fra øerne til Tyrkiet.

Alle disse skridt indebærer omkostninger, som ifølge et første skøn på grundlag af 2 000 irregulære ankomster pr. dag vil betyde et behov for støtte fra EU-budgettet i størrelsesordenen 20 mio. EUR om måneden.

2.2 Genbosætning af en anden syrer fra Tyrkiet i EU's medlemsstater for hver syrer, som Tyrkiet tager tilbage fra græske øer, inden for rammerne af de eksisterende tilsagn

Ordnningen, der knytter antallet af syrere, som Tyrkiet tager tilbage fra de græske øer, til det antal syrere fra Tyrkiet, som genbosættes i medlemsstaterne, har til formål hurtigt at erstatte den irregulære flygtningestrøm over Det Ægæiske Hav med en organiseret og lovlig genbosætningsprocedure.

1:1-genbosætningsordningen har til formål at sørge for denne ændring og vil kræve en velfunderet logistisk ramme og tilstrækkelige tilsagn om genbosætning for at kunne fungere.

1:1-ordningen vil kunne fungere, hvis medlemsstaterne giver tilsagn om et tilstrækkeligt antal genbosættelser. Det fremgår i den forbindelse af erklæringen fra stats- og regeringscheferne fra den 7. marts 2016, at 1:1-ordningen bør anvendes "*inden for rammerne af de eksisterende tilsagn*".

Der findes allerede en EU-ordning for genbosætning, og man bør derfor tage udgangspunkt i de med denne ordning forbundne tilsagn, som kan knyttes til tilbagesendelsen af alle nye irregulære migranter og asylansøgere fra de græske øer til Tyrkiet. Der er ca. 18 000 pladser⁵ tilbage, men en del vil blive inddraget til genbosættelser fra Jordan og Libanon.

Hvis der opstår yderligere behov for genbosætning under 1:1-ordningen, bør de nødvendige skridt tages til at overføre nogle af de tilsagn, der er gjort under de gældende afgørelser om omfordeling, til ordningen⁶, navnlig for en del af eller alle de 54 000 pladser, som ikke er udnyttet. Dette vil være i tråd med Kommissionens nuværende politik om at betragte genbosætning og indrejse af humanitære årsager som svarende til omfordeling, eftersom der i disse tilfælde er tale om solidaritet med andre medlemsstater eller tredjelande, der oplever en massiv tilstrømning af migranter⁷.

1:1-ordningen forventes hurtigt at kunne reducere antallet af ulovlige passager af Det Ægæiske Hav. Ordningens effektivitet vil afhænge af fuld gennemførelse af de tiltag, som er beskrevet i meddelelsen. EU og Tyrkiet bør aftale at indføre en fælles overvågningsmekanisme, hvor de på ugebasis kan vurdere fremskridtene under ordningen. Nødvendigheden af eventuelle tilpasninger af ordningen vil kunne fastslås via denne procedure.

⁵ Rapport om flytning og genbosætning, COM(2016) XXX af 16. marts 2016.

⁶ Det vil kræve en ændring af Rådets afgørelse at anvende de 54 000 uudnyttede pladser ud af de samlede 160 000. Konsekvenserne for budgettet bør også adresseres, eftersom der er en forskel i de midler, der stilles til rådighed for henholdsvis omfordelingspladser (6 500 EUR) og genbosætningspladser (10 000 EUR).

⁷ Genbosættelse fra Tyrkiet i medlemsstater under bilaterale genbosætningsordninger bør medregnes i det samlede antal genbosættelser i EU under 1:1-ordningen.

Indrejse under den frivillige ordning med Tyrkiet om indrejse af humanitære årsager⁸ vil blive aktiveret, når den irregulære passage mellem Tyrkiet og EU er blevet stoppet eller i det mindste er blevet betydeligt reduceret. Det vil muliggøre en hurtig og effektiv indrejse fra Tyrkiet for personer med behov for beskyttelse, der er fordrevet på grund af konflikten i Syrien. Når den irregulære tilstrømning fra Tyrkiet til EU er blevet stoppet, forventer Kommissionen, at antallet af medlemsstater, der vil deltage i ordningen, vil stige.

Hvis disse anstrengelser bærer frugt, vil den frivillige ordning om indrejse af humanitære årsager også kunne udvides til Jordan og Libanon.

Den logistiske ramme, der ligger til grund for den frivillige ordning med Tyrkiet om indrejse af humanitære årsager, som Kommissionen foreslog i december 2015, kunne anvendes mere generelt med henblik på 1:1-genbosætningsordningen. Den frivillige ordning om indrejse af humanitære årsager bygger på FN's flygtningehøjkommissærs internationalt anerkendte ekspertise med hensyn til at sikre, at personer, der har behov for international beskyttelse, kan rejse fra de tredjelande, som de er blevet fordrevet til, og til stater, der er villige til at tage imod dem. De erfaringer og den ekspertise, som Det Europæiske Asylstøttekontor (EASO) og Den Internationale Organisation for Migration (IOM) er i besiddelse af, bør ligeledes udnyttes. Af samme årsager som i forbindelse med den frivillige ordning om indrejse af humanitære årsager bør 1:1-ordningen omfatte syrere, der er blevet registreret af de tyrkiske myndigheder inden den 29. november 2015.

De standardprocedurer for sagsbehandlingen, som er blevet aftalt inden for rammerne af den frivillige ordning om indrejse af humanitære årsager, kan anvendes med henblik på 1:1-ordningens mere generelle formål. Standardprocedurerne vedrører især udvælgelsen af kandidater og overholder alle gældende internationale humanitære regler. I forbindelse med 1:1-ordningen bør disse procedurer suppleres af en mekanisme, som kan have en demotiverende effekt på personer, der ønsker at krydse Det Ægæiske Hav. Der bør foretages en prioritering af genbosættelsen af de syrere, som forblev i Tyrkiet, og som har ret til midlertidig beskyttelse.

Der er behov for en procedure, der kan etablere en sammenhæng mellem antallet af tilbagesendte fra de græske øer til Tyrkiet og antallet af personer, der forlader Tyrkiet med henblik på genbosætning i EU. Dette kunne være en ugevis tilgang, hvor EU ser tilbage på det samlede antal syrere, der faktisk er blevet taget tilbage af Tyrkiet inden for de seneste 7 dage, og umiddelbart iværksætter procedurer for at genbosætte det samme antal i EU.

Nye ruter til EU kan opstå, hvis 1:1-ordningen bliver en succes. Tyrkiet bør forpligte sig til træffe alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at forhindre, at nye ruter for irregulær migration fra Tyrkiet til EU opstår på landjorden eller til søs. Skulle en ny rute imidlertid opstå, bør forpligtelserne og principperne om tilbagesendelser finde anvendelse mellem den berørte medlemsstat og Tyrkiet.

⁸ Kommissionens henstilling af 15.12.2015 om en frivillig ordning med Tyrkiet om indrejse af humanitære årsager (C(2015) 9490).

2.3 Fremskyndelse af gennemførelsen af køreplanen for visumliberalisering med alle medlemsstaterne med henblik på at ophæve visumpligten for tyrkiske statsborgere inden udgangen af juni 2016

Betingelserne for at ophæve visumpligten er fastsat i 2013-køreplanen, der indeholder 72 krav, som Tyrkiet skal overholde inden for områderne dokumentssikkerhed, migrationsstyring, offentlig orden og sikkerhed, grundlæggende rettigheder og tilbagetagelse af irregulære migranter. Kommissionen har nøje fulgt Tyrkiets fremskridt på disse områder, og i den seneste rapport bemærkedes en øget indsats og stærkere opbakning og engagement⁹. 35 af de 72 krav er nu opfyldt.

En fremskyndet gennemførelse af køreplanen med henblik på at ophæve visumpligten inden udgangen af juni vil kræve en yderligere indsats fra de tyrkiske myndigheders side, idet de skal vedtage og gennemføre de retlige og administrative foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde alle kravene i køreplanen for visumliberalisering. Den pakke bestående af 9 lovforslag, som for øjeblikket drøftes, skal vedtages af Tyrkiet i god tid på grundlag af en aftale med EU. De gældende benchmarks vil ikke blive ændret.

Under forudsætning af at Tyrkiet træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på at opfylde de resterende krav, vil Kommissionen sidst i april 2016 fremsætte et forslag til en retsakt om ophævelse af visumpligten for tyrkiske statsborgere.

2.4 At fremskynde udbetalingen fra faciliteten for flygtninge i Tyrkiet

Faciliteten for flygtninge i Tyrkiet omfatter både de umiddelbare humanitære behov og mere vedvarende udviklingsbehov. På det humanitære område blev der den 4. marts undertegnet en kontrakt med FN's Fødevarerprogram til en værdi af 40 mio. EUR med henblik på fødevarerhjælp via et system med elektroniske kort. Derigennem er det hensigten at nå 735 000 syriske flygtninge. 15 andre projekter til en samlet værdi af 50 mio. EUR forhandles i øjeblikket med partnere. Med disse projekter vil der sammenlagt være indgået kontrakter til en værdi af 90 mio. EUR i midten af april 2016. Denne tildeling af midler vil hurtigt udvide ydelsen af humanitær bistand i Tyrkiet, herunder af fødevarer, andre fornødenheder, sundhedstjenester, vand og sanitet og beskyttelse.

Der er også som reaktion på krisen i Syrien blevet truffet beslutning om at tildele 55 mio. EUR fra faciliteten til EU's regionale trustfond for at give akut støtte til udviklingsorienterede projekter, især inden for uddannelse, hvilket er i overensstemmelse med konklusionerne fra det første møde i facilitetens styringsudvalg den 17. februar. Den 4. marts udmøntede dette sig i undertegnelsen af en regional kontrakt med UNICEF, og inden for rammerne af denne aftale vil der blive givet 38 mio. EUR, som skal gøre det muligt for yderligere 110 000 syriske børn i Tyrkiet at gå i skole i indeværende skoleår.

Samtidig er der som reaktion på den syriske krise nu projekter undervejs gennem EU's regionale trustfond til en værdi af næsten 140 mio. EUR. Der er allerede blevet valgt og udpeget relevante tiltag til en værdi af 76 mio. EUR. Aftalerne herom kan være undertegnet ved udgangen af april 2016, hvis de godkendes på trustfondens næste bestyrelsesmøde den 22. marts. I øjeblikket overvejes kontrakter med henblik på eventuelle yderligere foranstaltninger til en værdi af 64 mio. EUR til juli 2016. Yderligere overførsler fra faciliteten til trustfonden vil blive foretaget på baggrund af behovene for at dække planlagte projekter. Desuden udvikles projekter for flygtninge på områder som f.eks. uddannelse, menneskelige ressourcer

⁹ Anden rapport om Tyrkiets fremskridt med at opfylde kravene i køreplanen for en visumliberaliseringsordning (COM(2016) 140 af 4. marts 2016).

og miljømæssig infrastruktur også af Kommissionen under trustfonden. Dertil vil der blive anvendt 164,5 mio. EUR, som blev overført fra instrumentet til førtiltrædelsesbistandsprogram sidst i 2015.

De næste skridt til at få startet flere projekter op vil tage udgangspunkt i den endelige omfattende behovsanalyse, som Kommissionen for øjeblikket foretager i tæt samarbejde med Tyrkiet. Den tyrkiske regering fremsendte sit endelige bidrag den 4. marts. Behovsvurderingen vil således være afsluttet senest midt i april. Sideløbende hermed finder der for øjeblikket tekniske konsultationer sted med de tyrkiske myndigheder i Ankara, som vil gøre det muligt for Kommissionen at foretage en tidlig udpegning og programmering af hastende og modne projekter på alle områder, som er omfattet af faciliteten. Uden de tyrkiske myndigheders proaktive engagement vil det ikke være muligt at gøre fremskridt. Der er også løbende kontakter med internationale finansielle institutioner og andre organer, som kan være potentielle partnere. Kommissionen vil trække på ekspertisen blandt sine etablerede partnere fra FN, internationale finansielle institutioner, internationale organisationer, medlemsstaterne og ngo'er med henblik på foranstaltninger, som vedrører deres specifikke kompetencer. På denne baggrund bør andet møde i facilitetens styringsudvalg kunne afholdes i april.

På resourcesiden modtog Kommissionen bidragserklæringer fra henholdsvis Tyskland og Finland. Alle medlemsstater opfordres til hurtigt at stille deres nationale bidrag til rådighed for at sikre en hurtig, trinvis udrulning af faciliteten, således at denne kan imødekomme behovene i flygtningebefolkningen i Tyrkiet og derved støtte Tyrkiets indsats.

2.5 Forberedelse af beslutningen om at åbne nye kapitler i tiltrædelsesforhandlingerne hurtigst muligt på grundlag af Det Europæiske Råds konklusioner fra oktober 2015

Den aktuelle situation i EU's forhandlinger om tiltrædelse fremgår af udvidelsespakken fra november 2015.

Siden da er kapitel 17 (Den Økonomiske og Monetære Union) blevet åbnet på en regeringskonference den 14. december 2015. I den forbindelse vil vigtige reformer blive drøftet. Kapitlet omfatter f.eks. krav om centralbankers uafhængighed, forbud mod centralbankers direkte finansiering af den offentlige sektor og forbud mod den offentlige sektors privilegerede adgang til finansielle institutioner.

Derudover er forberedelserne til åbningen af fem kapitler nu i gang: Kapitel 15 (energi), kapitel 23 (retsvæsenet og grundlæggende rettigheder) og kapitel 24 (retfærdighed, frihed og sikkerhed), kapitel 26 (uddannelse og kultur) og kapitel 31 (Udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik).

Dette er i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner fra oktober 2015, hvori der opfordredes til, at forhandlingerne "tilføres ny fremdrift med henblik på at opnå fremgang i forhandlingerne i overensstemmelse med forhandlingsrammen og de relevante rådskonklusioner."

Kommissionens målsætning er at færdiggøre alle relaterede forklarende dokumenter i foråret med henblik på at forelægge dem for Rådet, uanset medlemsstaterne synspunkter og forhandlingsrammerne.

Arbejdet er godt i gang på området energi (kapitel 15), og der blev afholdt frugtbare tekniske konsultationer i Ankara den 1.-3. marts. Kommissionen fremlægger en opdateret screeningsrapport i april. I forlængelse af fremgangsmåden i forbindelse med andre kandidatlande forventes denne at indeholde en anbefaling om at fastsætte åbningsbenchmark.

På nøgleområderne retsvæsenet og grundlæggende rettigheder og retfærdighed, frihed og sikkerhed (kapitel 23 og 24) organiseres der nu tekniske konsultationer efter modtagelsen af Tyrkiets skriftlige bemærkninger. Disse kapitler omfatter en række kritiske spørgsmål, f.eks. grundlæggende rettigheder som ytringsfrihed, retsvæsenet, bekæmpelse af korrupsion, migration og asyl, visumregler, grænseforvaltning, politisamarbejde og kampen mod organiseret kriminalitet og terrorisme. EU forventer, at Tyrkiet overholder de højeste standarder med hensyn til demokrati, retsstatsprincippet og respekt for de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder ytringsfriheden. Kandidatlandene anmodes for så vidt angår åbningsbenchmark på disse vigtige områder generelt om at udarbejde omfattende handlingsplaner med præcise tidsplaner for tilpasning af lovgivning og for tilvejebringelse af tilstrækkelige budgetmæssige midler. De ajourførte screeningsrapporter for disse kapitler kan Kommissionen fremlægge i maj.

Med hensyn til uddannelse og kultur (kapitel 26) er Tyrkiet ved at færdiggøre sin ajourførte forhandlingsposition. Kommissionen vil kunne ajourføre udkastet til en fælles holdning og forelægge den for Rådet i april.

Kapitlet om udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik (kapitel 31) er allerede blevet undersøgt i detaljer, og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil er i færd med at færdiggøre en ajourført screeningsrapport, der vil være klar i april.

2.6 Samarbejde for at forbedre de humanitære forhold i Syrien

Tyrkiet er en del af den internationale koalition mod Daesh og medlem af den internationale støttegruppe for Syrien (ISSG). I denne egenskab spiller landet en vigtig rolle i den fælles indsats for at løse krisen i Syrien. I den forbindelse bør EU og Tyrkiet også styrke deres samarbejde om at levere humanitær bistand til den syriske befolkning. Situationen med flygtninge, der er strandet ved den tyrkiske grænse i korridoren mellem Aleppo og den tyrkisk-syriske grænse, fortjener særlig opmærksomhed.

Som allerede anført af Det Europæiske Råd er EU parat til at samarbejde med Tyrkiet om at forbedre de humanitære forhold i Syrien, hvilket vil give flygtningene mulighed for at leve i mere sikre områder. Hvis det skal lykkes, er det afgørende, at de tilsagn, som den internationale støttegruppe for Syrien gav i München den 11.-12. februar, gennemføres hurtigt af alle parter.

Kommissionen yder allerede og vil fortsat yde betydelig bistand i Syrien. Kommissionens humanitære bistand til Syrien siden krisens begyndelse beløber sig til 468 mio. EUR. Tallet for 2015 er på 160 mio. EUR.

Der er i dag etableret over 50 projekter til en samlet værdi af over 200 mio. EUR. De omfatter humanitær bistand, udviklingsbistand og stabiliseringsbistand. En betydelig del af de humanitære bistandsprojekter drives fra den anden side af grænsen i Tyrkiet – i 2015 udgjorde værdien deraf 43,2 mio. EUR, dvs. 27 % af det samlede budget, der er afsat til Syrien. Disse projekter er stærkt afhængige af lokalt samarbejde med de tyrkiske myndigheder.

Grænseoverskridende aktioner fra Tyrkiet, Jordan, Libanon og Irak vil fortsat være en meget stor del af aktionerne inden for humanitær bistand i 2016. Der vil blive indgået kontrakter for 15 mio. EUR i marts 2016 med yderligere kontrakter til en værdi af 70 mio. EUR planlagt tidligt i maj efter en nylig indkaldelse af forslag fra de humanitære partnere.

3. Konklusion

Foranstaltningerne med henblik på at tilbagesende de nyankomne irregulære migranter og asylansøgere, der har krydset Det Ægæiske Hav fra Tyrkiet til Grækenland, skal gennemføres i samspil med 1:1-genbosætningsordningen. Der er tale om midlertidige og ekstraordinære tiltag, som bør iværksættes hurtigst muligt. Målet er at erstatte den aktuelle massive tilstrømning af irregulære migranter med en kontrolleret og retligt reguleret proces. Målet er at få ændret en situation, hvor flygtninge og migranter betaler smuglerne og sætter deres liv på spil.

I denne meddelelse fastlægges en ramme, hvorved det sikres, at processen gennemføres i overensstemmelse med international og europæisk ret. Derved udelukkes anvendelsen af en altomfattende tilbagesendelsespolitik. I meddelelsen peges der også på de lovgivningsmæssige og logiske skridt, som det er nødvendigt at tage hurtigt for at sætte processen i gang.

Denne nye fase i samarbejdet mellem EU og Tyrkiet om at tackle migrationskrisen kræver en koordineret indsats fra Grækenland og Tyrkiet med støtte fra Kommissionen, EU-agenturer og partnerorganisationer. Det vil også kræve støtte fra medlemsstaterne, både hvad angår udveksling af personale og viljen til at give tilsagn om genbosætning.

Selv om der endnu mangler at blive taget nogle vigtige skridt, findes både de juridiske og praktiske midler til at iværksætte de nye foranstaltninger hurtigst muligt.